

Відображення граф 31–33 Звіту КІК при пільзі 2 млн євро

Призначення граф 31–33 та поріг звільнення (2 млн євро)

Графи 31–33 Звіту про контрольовану іноземну компанію (КІК) містять перелік операцій КІК з певними категоріями нерезидентів (зокрема, з нерезидентами в “низькоподаткових” юрисдикціях, пов’язаними особами-нерезидентами та нерезидентами з визначеними організаційно-правовими формами). Ці дані зазначаються з деталізацією по кожній операції (контрагент, країна, код платника тощо) і слугують податковій для контролю трансфертного ціноутворення (ТЦУ) та діяльності КІК.

Відповідно до підпункту 39^{2.4} Податкового кодексу України (ПКУ), якщо сукупний **дохід КІК не перевищує 2 млн євро** за звітний період, контролююча особа має право не включати прибуток цієї КІК до оподатковуваного доходу (так звана “пільга 2 млн євро”). Простіше кажучи, **прибуток КІК звільняється від оподаткування** в Україні, якщо виконано критерій доходу ≤ 2 млн євро. Однак навіть у таких випадках контролер все одно зобов’язаний подати **Звіт про КІК** і заповнити відповідні розділи для розкриття інформації. Дані граф 31–33, хоча й не впливають прямо на поточне оподаткування “звільненого” КІК, потрібні податковій для майбутнього аналізу. *До прикладу, ДПС отримує додаткову інформацію про “дружні” КІК, про перетікання доходів на офшорні компанії (що зменшує податкові зобов’язання КБВ – фізичної особи резидента), використання інших схем перенесення чи зменшення податкового навантаження навіть з країни резидентства КІК*

Іншими словами, якщо прибуток КІК зараз не оподатковується,

податковий орган все одно збирає інформацію про її операції для контролю в наступних періодах.

Обов'язковість заповнення граф 31–33 при звільненні КІК

Спочатку норми ПКУ щодо заповнення граф 31–33 за умов звільнення КІК від оподаткування трактувалися неоднозначно. У **2023 – на початку 2024 року** податкові органи в роз'ясненнях фактично **дозволяли не заповнювати** графи 31–33, якщо застосовується пільга 2 млн євро (така позиція була оприлюднена в базі ЗІР, питання ID 40810, та підтверджена низкою індивідуальних податкових консультацій).

Проте у квітні 2024 року Державна податкова служба змінила підхід. У листі №3/2024 від 17.04.2024 р. (п. 2.6) податкова **чітко зазначила, що ПКУ не містить жодних виключень**, які дозволяли б контролеру не відображати у Звіті інформацію в графах 31–33. Цю позицію підтверджено також низкою ІПК у травні 2024 р. – податківці наголосили, що навіть якщо КІК звільнений від оподаткування, **рядки 31–33 Звіту про КІК підлягають заповненню**. Наведемо цитату з роз'яснення: *«статтею 39² ПКУ не встановлено окремих правил або виключень для контролюючої особи щодо невідображення у Звіті інформації... отже, така інформація підлягає відображенню у відповідних графах Звіту»*. Таким чином, станом на 2024–2025 рр. офіційна позиція ДПС однозначна: **контролююча особа повинна заповнювати графи 31–33 Звіту про КІК навіть за наявності “пільгового” статусу КІК**.

Відповідальність за неналежне відображення інформації

Невиконання вимоги щодо розкриття всіх необхідних відомостей у Звіті про КІК (наприклад, якщо контролер **неповно відобразив операції у графах 31–33**) загрожує суттєвими штрафами. Згідно з

п.120.7 ПКУ, передбачено штраф **3% від суми доходу КІК або 25% від скоригованого прибутку КІК (за рік) – залежно від того, що більше**, за кожен випадок не відображення або неправдивого відображення інформації, але не більше 1000 прожиткових мінімумів за кожен такий випадок. У 2025 році максимальний розмір цього штрафу оцінювався приблизно в **3,03 млн грн за кожне порушення**. Отже, **ціна питання дуже висока**, навіть якщо йдеться лише про формальне порушення в заповненні звіту.

Варто зазначити, що наразі, в умовах дії воєнного стану, безпосереднє застосування штрафів **призупинено**. Відповідно до п. 72 підрозд. 10 розд. XX ПКУ (зі змінами, внесеними Законом №4113-IX від 04.12.2024), **не застосовуються штрафні санкції** за КІК-порушення, вчинені в період з 01.01.2022 р. до кінця місяця скасування воєнного стану, **за умови**, що контролююча особа виконає свої обов'язки протягом 6 місяців після завершення воєнного стану. Також на цей період контролер (та посадові особи) звільнений від адміністративної і кримінальної відповідальності за порушення правил КІК. Але після закінчення війни мораторій сплине, і податкова матиме право накладати вищезазначені штрафи. Таким чином, тим, хто скористався пільгою і не заповнив графи 31–33, доведеться **дооформити звіти** протягом пільгового періоду, щоб уникнути багатомільйонних санкцій у майбутньому.

Судова практика та перспективи оскарження

На сьогодні **прямої судової практики** щодо штрафів за невідображення операцій у графах 31–33 Звіту КІК **ще немає**. Правила КІК запрацювали лише з 2022 року і наразі діє мораторій на штрафи, тож **перші судові спори очікуються після завершення воєнного стану** (коли ДПС почне штрафувати контролерів, які не виправили звіти). Втім, фахівці вже зараз прогнозують, як можна буде захищатися у таких спорах. Одним із ключових аргументів може стати **презумпція правомірності дій**

платника податків у разі неоднозначності норм (пп. 4.1.4 ПКУ): сам закон містить принцип, що всі неясності трактуються на користь платника. У нашому випадку є очевидна **неоднозначність трактування вимоги заповнення граф 31–33** – про це свідчить хоча б те, що **позиція податкової змінилася** (спершу дозволяли не заповнювати, згодом заборонили). Таким чином, контролер, який не наводив операції у графах 31–33, посилаючись на офіційні роз'яснення ДПС того часу, може в суді доводити відсутність своєї вини та правомірність своїх дій. Додатково зазначають, що відсутні будь-які збитки для бюджету (оскільки прибуток КІК і так не оподатковувався), а накладення величезного штрафу за суто технічне порушення виглядало б **непропорційним** (принцип співмірності покарання). Отже, у майбутніх спорах суд може взяти до уваги ці обставини та стати на бік платника, якщо той діяв відповідно до тодішніх роз'яснень і не завдав шкоди державі.

Короткі відповіді на ключові питання

- **Чи потрібно відображати операції в графах 31–33, якщо дохід КІК не перевищує 2 млн євро? – Так.** Навіть «звільнений» від оподаткування КІК зобов'язаний заповнити ці графи Звіту. Податкові органи наголошують, що **ПКУ не передбачає виключень**, отже інформація про такі операції **підлягає відображенню**.
- **Чи були роз'яснення щодо незаповнення граф 31–33 раніше? – Так, але позиція змінилась.** Раніше податкова в індивідуальних консультаціях дозволяла не наводити ці дані при виконанні умови пільги. Однак з квітня 2024 р. ДПС чітко заявила про **обов'язковість заповнення граф 31–33** навіть для КІК з доходом ≤ 2 млн євро.
- **Чи є законодавчі підстави не заповнювати ці графи? – Ні.** Вимога розкривати інформацію у графах 31–33 встановлена нормами ПКУ, без будь-яких винятків для випадків

пільгового оподаткування. Іншими словами, це **прямий обов'язок**, визначений законом, а не просто рекомендація.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся

за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

Графи 31–33 Звіту КІК: призначення, відповідальність та судова перспектива

1. Для яких фіскальних цілей в Звіті КІК графи 31-33

– якщо пільга 2 млн. євро не застосовується – графи 31–33 Звіту, згідно з ПКУ, призначені для оподаткування доходів контролюючої особи за принципом “витягнутої руки” (очевидна пряма потреба);

– якщо пільга 2 млн. євро застосовується – Інформація про операції КІК потрібна податковій для контролю діяльності КІК в майбутніх періодах, аналізу ТЦУ-ризиків тощо, навіть якщо зараз ці операції не впливають на оподаткування (очевидно, потреба не явна).

2. Розмір відповідальності за неповне відображення інформації у Звіті КІК

– 3% від суми доходу КІК або 25% від скоригованого прибутку КІК (за рік), залежно що більше, але не більше 1000 прожиткових мінімумів за кожен такий факт. Максимальний розмір цього штрафу в 2025 році сягає ~3,03 млн грн за кожне порушення.

3. Воєнний мораторій на відповідальність

– відповідно до п.72 підрозд. 10 розд. XX ПКУ (зміни внесені Законом №4113-IX від 04.12.2024), не застосовуються штрафні санкції за порушення, вчинені з 01.01.2022 до кінця місяця, у якому буде скасовано воєнний стан, за умови що контролююча особа виконає свої обов'язки, передбачені ст.39² ПКУ, протягом 6 місяців після припинення. Також на цей період контролер та його посадові особи звільнені від адміністративної і кримінальної відповідальності за порушення правил КІК

4. Хронологія зміни позиції ДПС щодо обов'язку заповнення граф 31-33

– до квітня 2024 ДПС повідомляла про необов'язковість заповнення граф, якщо застосовується пільга 2 млн. євро («ЗІР» (питання ID 40810), ІПК №806/ІПК/99-00-21-02-03-06 від 03.04.2023; №112/ІПК/99-00-24-03-03 від 08.01.2024; №772/ІПК/11-28-23-09 від 16.02.2024; №731/ІПК/99-00-21-02-03 від 14.02.2024; №1715/ІПК/99-00-24-03-03 від 01.04.2024);

– з квітня 2024 ДПС оприлюднено лист №3/2024 від 17.04.2024, де у п. 2.6 податківці заявили, що ПКУ не передбачає жодних виключень, які дозволяли б контролеру не відображати у Звіті про КІК інформацію в графах 31-33.

5. Судова практика

– прямої судової практики саме щодо штрафів за графи 31–33 Звіту КІК поки що немає, адже: (а) правила КІК є новелою (діють з 2022 р.), (б) на період воєнного стану діє мораторій на застосування штрафів. Очікується, що перші такі спори можуть з'явитися після завершення війни, коли ДПС почне штрафувати тих контролерів, хто не виправить звіти протягом пільгових 6 місяців.

6. Обґрунтування позиції в суді щодо відсутності обов'язку заповнення гр. 31-33

– презумпція правомірності рішення платника податків. ПКУ містить фундаментальний принцип, згідно з яким у разі, якщо норма закону припускає неоднозначне трактування прав та обов'язків платників або контролюючих органів, рішення приймається на користь платника податків (пп.4.1.4 ПКУ)

У нашому випадку очевидна неоднозначність у трактуванні вимоги заповнення граф 31–33 за умов звільнення: сама ДПС протягом 2023 – початку 2024 р. трактувала норми ПКУ в один спосіб (дозволяла не заповнювати), а у квітні 2024 р. – інакше. Це класичний приклад нормативної невизначеності.

– дотримання ІПК. Навіть за відсутності прямої ІПК, платник може вказати, що його дії відповідали офіційній позиції податкової на той час, опублікованій у базі ЗІР та листах.

– відсутність складу правопорушення. Штраф за 120.7 ПКУ є фінансовою санкцією, що накладається без доведення “вини” в класичному розумінні, проте принцип вини в податкових правопорушеннях все ж враховується (ст.109 ПКУ). Вина платника полягає у невиконанні чи неналежному виконанні обов'язків. Тут же контролер виконав свій обов'язок (подав звіт) і мав підстави вважати, що заповнив його правильно. Суспільно небезпечні наслідки відсутні – податок не занижено, держава не зазнала збитків.

– співмірність (пропорційність) санкції. Принцип верховенства права вимагає, щоб санкція була пропорційною порушенню. У нашому випадку потенційний штраф є вкрай великим (до кількох мільйонів гривень), тоді як порушення – суто формальне. В

практиці ЄСПЛ надмірно суворі штрафи за незначні провини можуть розглядатися як порушення ст.1 Першого протоколу (непропорційне втручання в майнові права).

У даній ситуації відсутні недорахування бюджету, тому накладення максимального штрафу за чисто технічну прогалину суперечить цілям податкових санкцій (які за задумом повинні стимулювати сплату податків). Цей аргумент доповнює основні, підкреслюючи несправедливість покарання.

– з логіки Податкового кодексу інформація граф 31-33 в цілях оподаткування використовується лише у взаємозв'язку з пп. 39-2.3.2.4 ПКУ. Тобто, якщо би не було пільги, то прибуток КІК міг би бути перерахованим за правилами «витягнутої руки».

7. Воєнний стан і виконання обов'язків у відстрочений строк

– контролююча особа має законне право скористатися пільговим періодом і подати уточнюючий повний Звіт про КІК протягом 6 місяців після завершення воєнного стану без штрафів. Якщо платник це зробить – наприклад, доповнить раніше поданий звіт інформацією про операції – то згідно з п.72 підрозд.10 розд. XX ПКУ штрафи взагалі не можуть бути накладені.

8. Як ДПС може виявити те, що КІК не відобразив інформацію в гр. 31-33

– джерела офіційної інформації, яка отримується автоматично податковим органом (CRS, FATCA, CbC тощо) не розкриває суті операції, в т.ч. контрагентів;

– можливості двостороннього обміну податковою інформацією. Україна є учасницею Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах (OECD/Council of Europe), яка набула чинності для нас у 2009 році (ратифікована Законом №677-VI від 17.12.2008, протокол до неї – Законом №21-VII від 11.01.2013). Однак, така податкова інформація обмежується у загальному випадку лише фінансовою звітністю іноземної компанії, реєстраційною інформацією, а не розкриттям суті операцій.

– у разі цілеспрямованого запиту в порядку кримінальних проваджень. Це, своєю чергою, імовірно лише у випадку якщо

контролююча особа ухилилась від сплати податків дотично до КІК і дуже малоймовірно, якщо особа застосовувала підставно пільгу щодо невключення доходів через недосягнення порогу 2 млн. євро.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся

за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

Відкликання помилково поданого скороченого Звіту про КІК: що каже ДПС?

Чи можна відкликати помилково поданий скорочений Звіт про контрольовані іноземні компанії (КІК)? Законодавство України

такої процедури не передбачає. Проте контролююча особа має право подати інформаційний лист із поясненням.

Що потрібно знати про Звіт про КІК?

☐ Хто зобов'язаний подавати Звіт про КІК?

Контролючі особи – фізичні або юридичні особи-резиденти України, які володіють або контролюють іноземні компанії.

☐ Коли подається Звіт?

Разом із річною декларацією про майновий стан і доходи або декларацією з податку на прибуток підприємств.

☐ Що робити, якщо немає можливості подати повний Звіт?

Подати скорочений Звіт, а до кінця наступного календарного року – повний.

Чи можна відкликати помилково поданий скорочений Звіт про КІК?

Законодавством не передбачено процедури відкликання або визнання такого Звіту недійсним.

Проте ви можете подати **інформаційний лист** через:

- ☐ Електронний кабінет платника податків
- ☐ Територіальний орган ДПС

В інформаційному листі потрібно детально пояснити обставини помилкового подання.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся

за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

Підсумки КІК в Україні

З 2022 року в Україні запроваджено нові правила звітування про іноземні компанії під контролем українських резидентів (КІК). Перша звітна кампанія, що завершилася 1 травня цього року, принесла податковим органам більше 21 тис. повних звітів, понад 10 тис. скорочених звітів та близько 17 тис. повідомлень про КІК.

Що таке КІК і хто є контролюючою особою?

Контролюючою особою вважається резидент України, який прямо чи опосередковано володіє понад 50% іноземної компанії (з урахуванням спільного володіння з іншими резидентами). Важливо враховувати перехідні положення для 2022-2023 років, які встановлюють межу володіння на рівні 25% замість 10%.

Звітування про КІК

Українські резиденти зобов'язані подавати до 1 травня звіт про КІК для кожної компанії. Якщо фінансова звітність КІК не готова до цієї дати, подається скорочений звіт із подальшим поданням повного до кінця року.

Оподаткування доходів КІК

Прибуток КІК підлягає оподаткуванню в Україні, якщо не виконані умови для звільнення від податків. Звільнення можливе за наявності угоди про уникнення подвійного оподаткування та сплати КІК податків за ставкою не менше 13%, або якщо дохід не перевищує 2 млн євро.

Інструменти контролю

Податкова служба використовує автоматичний обмін інформацією (CRS), аналіз відкритих даних, моніторинг іноземних реєстрів та запити до іноземних органів.

Відповідальність

Штрафи за неподання звіту сягають 258 900 грн, а за прострочення – до 776 700 грн. Мораторій на штрафи діє лише до закінчення воєнного стану.

Дотримання правил КІК стає невід'ємною частиною ведення міжнародного бізнесу українськими резидентами. Наша команда готова допомогти вам із підготовкою звітів, щоб уникнути штрафів та непорозумінь із податковими органами.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

***Зверніть увагу, додатково Ви зможете замовити
за акційними знижками також:***

- електронні ключі ДП “ДІЯ” та програмне забезпечення для подання електронної звітності «Соната»;
- послуги бухгалтерського обслуговування для підприємств та податкового супроводу для підприємців (послуги з бухгалтерського та податкового аутсорсингу);
- консультації з оптимізації та планування податкового навантаження. Вибору оптимальної системи оподаткування;
- послуги аутстафінгу (лізинг персоналу, як елемент оптимізації оформлення працівників);
- виготовлення документів з охорони праці;
- постановку на облік РРО та отримання ліцензії на торгівлю алкогольними та тютюновими виробами;
- ліцензійне антивірусне програмне забезпечення Zillya!
- Реєстрацію торгової марки (знаку на товари, послуги);
- реєстрацію юридичних осіб інших організаційно-правових форм; отримання довідок, витягів з державних реєстрів;
- підготовку договорів та ін. юридичних документів. Супровід та представництво в судах, органах державної та місцевої влади та управління.

Не є публічною офертою

Штрафи за порушення правил КІК: нове роз'яснення податкових органів

Нагадуємо, що Державна податкова служба України надала уточнення щодо застосування штрафних санкцій у разі порушення правил контрольованих іноземних компаній (КІК).

Згідно з Законом України № 3706-IX від 09.05.2024 року, з 1 січня 2022 року і на час дії воєнного стану в Україні, а також протягом шести місяців після його припинення, штрафи за порушення правил КІК не застосовуються. Податкова роз'яснює, що це положення лише відтерміновує застосування штрафів – фактично порушення фіксуються, і штрафи можуть бути накладені через пів року після завершення воєнного стану. Такої ж позиції дотримується Міністерство фінансів України.

Основні види порушень та штрафні санкції

- 1. Неподання звіту про КІК** – штраф 100 прожиткових мінімумів (268 400 грн станом на 2023 рік).
- 2. Несвоєчасне подання звіту** – штраф 1 прожитковий мінімум за кожен день прострочення, але не більше 50 прожиткових мінімумів (від 2 684 до 134 200 грн).
- 3. Невідображення у звіті інформації про КІК** – штраф до 2 684 000 грн залежно від скоригованого прибутку КІК.
- 4. Неповідомлення про набуття чи відчуження частки у КІК** – штраф 300 прожиткових мінімумів за кожне неподане повідомлення (805 200 грн).

Якщо контролююча особа добровільно подасть звіт із запізненням, накладається лише штраф за прострочення. Проте, якщо факт неподання буде виявлений податковими органами, штраф накладається і за неподання звіту.

Штрафи за ненадання документації

Незалежно від воєнного стану, до контролюючих осіб застосовуються штрафи за ненадання або подання неповної документації з трансфертного ціноутворення (ТЦУ) на вимогу податкового органу.

Обов'язок зі сплати податку на нерозподілений прибуток КІК

Законом не передбачено відтермінування сплати податку з нерозподіленого прибутку КІК. Якщо КІК має скоригований прибуток, що не звільнений від оподаткування, контролер зобов'язаний сплатити податок у стандартні терміни. Інакше податкова може вимагати сплати разом із штрафними санкціями за несвоєчасну сплату.

Проблеми з визначенням норм КІК у Податковому кодексі

Податкова не надала чіткого роз'яснення щодо механізму накладення штрафів за невідображення контрольованих операцій з нерезидентами у звітах КІК або неповне подання документації на запит. Зважаючи на це, контролюючі особи можуть відстоювати свої права та аргументувати недоцільність застосування штрафів за дані порушення.

Активне виявлення осіб, які не прозвітували про свої КІК

Податкова продовжує моніторинг осіб, які не прозвітували про свої контрольовані іноземні компанії. За останніми даними, було виявлено близько 3 000 таких контролерів. Кількість може зрости з початком автоматичного обміну інформацією за стандартом CRS.

Компанія Вікторія професійно надає послуги з підготовки та супроводу подання до органів податкової служби звітності по доходах контрольованих іноземних компаній – для фізичних осіб.

Процедура подання звітності охоплює такі етапи:

1. первинна консультація щодо обов'язку подання замовником звітності КІК;
2. з'ясування обов'язку подання повідомлення про набуття контролю;
3. дослідження фінансової звітності іноземних компаній;
4. дослідження інформації щодо контролера в електронному кабінеті платника податків;
5. підготовка драфтів звітності;
6. супровід подання податкової звітності через електронний кабінет;
7. контроль звітності після подання.

Компанія також надає повну підтримку та представництво клієнтів після надання послуги у разі звернень податкових органів за додатковою інформацією.

Відповіді на питання, які найчастіше виникають у замовників послуги за посиланням.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся

за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

***Зверніть увагу, додатково Ви зможете замовити
за акційними знижками також:***

- електронні ключі ДП “ДІЯ” та програмне забезпечення для подання електронної звітності «Соната»;
- послуги бухгалтерського обслуговування для підприємств та податкового супроводу для підприємців (послуги з бухгалтерського та податкового аутсорсингу);
- консультації з оптимізації та планування податкового навантаження. Вибору оптимальної системи оподаткування;
- послуги аутстафінгу (лізинг персоналу, як елемент оптимізації оформлення працівників);
- виготовлення документів з охорони праці;
- постановку на облік РРО та отримання ліцензії на торгівлю алкогольними та тютюновими виробами;
- ліцензійне антивірусне програмне забезпечення Zillya!
- Реєстрацію торгової марки (знаку на товари, послуги);
- реєстрацію юридичних осіб інших організаційно-правових форм; отримання довідок, витягів з державних реєстрів;
- підготовку договорів та ін. юридичних документів. Супровід та представництво в судах, органах державної та місцевої влади та управління.

Не є публічною офертою